

מסורת הש"ס

(א) [לנקמן דג,ה,]. (ב) [לעיל
(ו) עדין פ"ד מ"א,
(ז) [תוספתא פ"ג כ"ג מה:
ע"ש כסדרין לא ע"ש,
(ח) ד"ו ש"ך לעיל י"ג.

תורה אור השלם

1. וזאת תורת ה'הויד
ביום מלאת ימי נזיר
יביא אתו א"ל פתח אהל
מועד; במדבר ו' יג

נוסחת הריב"ן

[א] טעמא: [ב] קנסא הוא
דקנסות דב"ש סברי כו'
גליון מירות מרובה של ק'
ליון ב"ש חומרי מיר ל'
משום דלרין פועלי טמאה
היא לא משיב מירות דחיל'
לכי ימנה ל' יום דמירות
טרה פלך יסבל ויהי
זכ"ש כו' סוד: [ג] יום:
[ד] כו' גליון ולי ס"ד:
[ה] פלך מיר: [ו] ביום:
[ז] דעדין: [ח] (יום) ליתא
כ"כ: [ט] ביום: [י] ל' יום:
כ' וית ספרי דמכבי סת'
מלא מני הכי וטעמא הוא
הס"ד: [ל] דש: [מ] כול
מקום ש"ס שם שמו כתי עדים
כו'.

הגהות הב"ח

(א) בני זמנ מורח טעור
ביום מלאת הטהרה
אמרי: (ב) רש"י דכ"ה
ת"ש עלתה וכו' ש"מ דכ"ה
נטמאת משבט לארין
מיייר ר' יהודה ר"ב סוף
שבע ראשונים אכל ל'
ביום מלאת דעדין ה'
לה יום אחד או ב' יום:
וכי' לנכרי הכל דהא
נטמאת תוך מלאת ה'
י"ד וכו' בסוף י"ד ביום
מלאת הטהרה: (א) ד"ח על
מה נתקן על כח אמת
אחד כלי' והר"ח ס"ס ביום
זכ"ה וכו' דיש ככלל וכו'
אכל בשתי מימי:

הגהות מהר"ב

[א] תוס' ד"ה ליתא וכו'
זכ"ה סברי אע"ג דגלוי לכל
טעמא דרבנן הוא ולינה
כשאר אהל מן חיות אע"ג
עד אהל ממוקד. וי"ב
אעפ"כ אינו גלוי לכל
טעמא דרבנן הוא כשאר
אהל וכו' מ"ב א"מ:
[ב] ד"ח ת"ש וכו' וי"ב מה
שכתבו בספרי ועוד וכו'
י"ב ע"י א"מ:

הגהות התוספות

1. ז"ל טעמיה הואה משום
דמיתלפא כשאר טומאות.
2. כ"ס טעמא. ויש
מוקדם דמכבי הית'
מכתיב כעממא עד הית'
בסוף מנין. 3. ז"ל עד
ממתיין. ומיבת ועוד נמקד.

מי שאמר פרק שלישי נזיר

זכ"ה סברי משום אורח גורו. ותמירא טומאתה ומשום הכי זכ"ה
דמיהו כעממא: לא דכ"ע משום גושה גורו. דקילא לטומאה והאי
דלמרו לה דמיהו לניירותה קנסא בועממא הוא דקנסוה:
איבעיא להו. הא דל"ר יהודה ללא היתה מירה אלא י"ד?¹

בשנמאת קאמר: ואליבא דכ"ע.
דכשעלתה לארין והיתה עושה ל' יום
כז"ש נטמאת צטומאת מת וסתרה
את הכל ועשתה ו' שנים אחרים
כעממא: או דלמא שלא נטמאת.
אלא כשציל שזאת צארך העמים
ועלתה לא"י עשתה ו' שנים כעממא
ואליבא דכ"ה: ס"ש עלתה לארין ואי
ס"ד גו' [א]. ואי ס"ד כשנטמאת
ואליבא דכ"ש אי הכי י"ד שנה ול' יום
מיבעיא ליה שהרי צמך ל' נטמאת
וסתרה כל שלמפרע ו' שנה ול' יום א"כ
ו' שנים ול' יום היה לה למנות תמתיין
אלא מדלא תני הכי אלא י"ד שנה ש"מ
דכלל נטמאת (ב) ה' מיייר ר' יהודה
ואליבא דכ"ה: ע"א איבעיא להו. הא
דל"ר יהודה לא היתה מירה אלא י"ד
שנה כשנטמאת עוד טומאה אחרת
בסוף שנה ראשונה אכל לא ל' יום
מלאת וועדיין יש לה יום אחד או
צ' מן הו' שנים וצבסוף ו' שנים עלתה
לארין ומנתה ו' שנים אחרות שהרי
סומתה ו' שנים ראשונים ל"ה דהא
נטמאת הרי י"ד שנה ולהכי לא אמרי
צ"ש דלריכה למנות ל' יום צארך
דהא כגי לה צאומן ו' שנים שהיא
מונה צארך תנא שם עלתה לארין כו'
ואי ס"ד כשנטמאת ואליבא דכ"ש
דנטמאת בסוף ו' ראשונים וחזרה
ונטמאת בסוף י"ד כדלמא ת"ק אי
הכי י"ד שנה ול' יום איבעיא ליה לרבי
יהודה למימר דכיון שנטמאת בסוף י"ד
טודיום מלאת היתה זכ"ה לריכה למנות
עוד ל' דהא ק"ל דכי נטמאת ציום
מלאת מונה ל' יום תניא נמי הכי דל"ר
יהודה אית ליה דכי נטמאת ציום מלאת
מונה ל' וכיון דק"ל הכי ודאי הא
דל"ר יהודה לא היתה מירה אלא י"ד שנה בשלא נטמאת וקא פליג
אמתא קמא דסבירא ליה לרבי יהודה ללא נטמאת כלל אלא לסוף
שבע שנים עלתה לארין והורוה שפתה מירה עוד שבע שנים.
וצלשו הוה דן ר"א צ"ר יתקן הלוי לפני צינו קצלה (כ"ל ו' ז"ה
גליון) [א]. (ב) כס אמת. אחד אומר שמי שנים קיבל עליו מירות
ואחד אומר חמש שנים: צ"ש אומרים נחלקה העדות. הואיל ואין
שם צ' עדים על צ' שנים: וצ"ה אומרים. מ"מ שניהם מעידים על
צ' שנים לו"ש ככלל חמש שמים ולא נחלקה עדותן וואבל בשני
כתי עדים אחת אומרת שמים אחת אומרת חמש דברי הכל יש
ככלל חמש שמים: אמר רב הכל מודים צמונה. שנחלקה עדותן:
מאי קאמר אינימא צאחד אומר חמש ולא שמים ואחד אומר שנים
ולא חמש. פשיטא דנחלקה עדותן דהא קא מכחשי אומר חמש ולא.
כגון שהאחד אומר אחת שמים והאחד אומר שלש ארבע חמש:

הא
שגדר שני נזירות וא"ו מעידין שגדר חמש נחלקה עדותן. ואין כאן מירות כלל וא"מ הכי דמי א"ס שמת הנודר שתיקה כהולאה דמיא וי"ל
שהנודר מכחשי כל אחת ואחת דאי מודה לאחת למה לא יהיה כהולאתו א"ג כצומר איני יודע והשתא זכ"ך לידון לפי העדות א"ג כששומק
וצאו שתי הכיתות יחד דלא הוי שתיקותיה כהולאה ללא מודה הוא דלמרו מה לי להכחשיה הא שתימן מכחשיין זה את זה: וצ"ה אומרים יש
ככלל חמש שמים. [א] ומונה צ' דהוי כאלו אמרו שמים שמים שמים:
ס קתני רישא ב"ש בו'. כל זה לא היה זכ"ך דודאי צרישא קיימיין ולשון נזיר משונה: מרתניתיין. דקתני דפליגי צ"ש וצ"ה צשתי כתי
עדות [דלא כהאין] תנא ד"ר ישמעאל: אמר רב הבל מודים במונה. שנחלקה העדות לרבי ישמעאל דאמר דפליגי בית שמאי
ובית הלל צכת אחת היינו כשאומר אחד שמים ואחד אומר חמש אכל א"ס מונה כדמסקי ואילן נחלקה העדות: מאי קאמר. כלומר
והכי דמי מונה דקאמר אינימא דקא מכחשי אהדי להדיא כדקאמר חמש ולא שמים כו' פשיטא דנחלקה עדותן ומאי קא משמע לן רב
אלא

ב. ליבא בהא קמפלגי רב"ש סברי ארין העמים משום גושה גורו

וב"ה סברי משום אורח גורו. אית ספרים דגרסי הכי
דכ"ש סברי ארין העמים משום גושה גורו עליה ולא על אורח גורו
ליכנס זה בשדה מינה ומגדל וצ"ה סברי אפילו על אורח גורו
ומש"ה החמירו לקטור הכל וקשה
לגירסא זו דמאי טעמא דכ"ש דנהי
ללא גורו כי א"ס משום גושה מ"מ
לקטור הכל מידי דהוה אצית הקברות
דאינו מטמא צאזיר ופ"ה סותר הכל
לכן נראה דגרסינן איפכא צ"ש סברי
משום אורח גורו והחמירו צארך
העמים וצ"ה סברי משום גושה גורו
וא"מ והשתא נמי מאי טעמא דכ"ש
ללא משום דהחמירו זה יותר מקבר
א"ו לקטור אלא ל' וי"ל דאין הכי נמי
דכיון דהחמירו זה לגורו על אורח גלוי
לכל דאומה טומאה אינה אלא מדרבנן
ולכן כגי לן דיסמור שלשים יום ללא
מיתלפא צטומאה דלורייתא וצ"ה
סברי משום גושה גורו וכיון דלינה
קצבר זכ"ך יסמור הכל ומשום
דמיתלפא ארין העמים צקצרות ולענין
ככ"ה וז' אילכ צפ' כהן גדול (קטני
דף דף ז'): דקאמר אי משום אורח ל"ל
הזאה אכל אי משום גושה נחא
דטעמאי דהואה כשאר טומאות ולפ"ו
ה"ג לא דכ"ע משום אורח גורו ולכן
ניחא צ"ש דלא קנים אלא ל' יום
וצ"ה סברי א"ע אע"ג דגלוי לכל טעמא
דרבנן הוא ואינה כשאר אהל קנסין
ליה צמחילת נזיר וצבנסא הוא
דפליגי: בשנמאת ואליבא
דב"ש. [אמרן] רבי יהודה דהוצרכה
למנות ל' יום צא"י ונטמאה בסוף ל'
יום צא"י ומנתה עוד ו' שנים שהרי
הוצרכה לקטור כל מירות ומנאל דל"ר
יהודה היתה ל' שנים ול' יום ס"ד
דוקא לצ"ש דאין זכ"ך למנות צא"י רב
ל' יום לצד דאי לצ"ה זקוקה לחזור
ולמנות צא"י ו' שנים אחרים אי
נטמאת בסוף מנין כנטמאת לעיל

ובית הלל סברי משום אורח גורו עליה לא
דכולי עלמא משום גושה גורו עליה וב"ש
סברי בסתם נזירות קניסנא וב"ה סברי כי
קניסנא בתחילת נזירות: מעשה בהילני
המלכה וכו': איבעיא להו בשנמאת
ואליבא דב"ש או דלמא בשלא נטמאת
ואליבא דב"ה ת"ש עלתה לארין והורוה ב"ה
שתהא נזירה עוד שבע שנים אחרות וכו'
ואי ס"ד בשנמאת ואליבא דב"ש אי הכי
ר' יהודה אומר לא היתה נזירה אלא י"ד
שנה י"ד שנה ושלישים יום מיבעי ליה תניא
נמי הכי רבי יהודה אומר משום ר' אליעזר
דאמר קרא זאת תורת הנזיר (ב) ה' התורה
אמרה כי נטמא ביום מלאת תן לו תורת נזיר:
מתני' (א) מי שהיו שתי כיתי עדים מעידות
אותו אלו מעידים שנוז שתיים ואלו מעידים
שנוז חמש ב"ש אומרים נחלקה העדות
ואין כאן נזירות וב"ה אומרים ב"ש בכלל
חמש שתיים שיהא נזיר שתיים: גמ' מתני'
דלא כי האי תנא דתניא רבי ישמעאל בנו
של רבי יוחנן בן ברוקא אומר לא נחלקו
ב"ש וב"ה על שתי כיתי עדים אחת אומרת
שתיים ואחת אומרת חמש שיש בכלל חמש
שתיים על מה נחלקו על כת אחת אחד
אומר שתיים ואחד אומר חמש שב"ש אומרים
נחלקה עדותן וב"ה א"ש בכלל חמש שתיים
אמר רב הכל מודים במונה א"ל רב המא
לרב הסדר מאי קאמר אינימא אחד אומר
חמש ולא שתיים ואחד אומר שתיים ולא
חמש הא קא מכחשי אהדי אלא אחד אומר
אחת ושתיים ואחד אומר שלש ארבע חמש
הא

היה כן נטמאה בסוף מנין של הארין וא"כ היתה זכ"ה למה נזירות
כ"ה שנה או דלמא צשלא נטמאת וד' יהודה אליבא דכ"ה דוקא
דצ"ש לא הוצרכה ל"ד שנים וצ"ו שנים ול' יום סגי: תא שמע
עלתה לא"י וכו' ואי ס"ד בשנמאת ואליבא דב"ה ר' יהודה אומר
לא היתה נזירה לא"י י"ד שנה י"ד שנה ול' יום מיבעי ליה. ב' ולא
גרסינן מה שכתבו בספרי ועוד מתניין וא"מ דלמא ל' יום היו
מוצלעים צו' שנים הראשונים כגון שעשתה צחור' ו' שנים חסר חדש
ושלשים יום דקנסא צארך [הרין] ו' שנים ולא יותר ונטמאה בסוף ל'
יום של הקנס ועשתה עוד ו' שנים הרי י"ד צין הכל ועוד קשה למה
לו להאריך דברי ת"ק לא יציא אלא דברי ר' יהודה דקדק מנהס
וי"ל דמש"ה מייית דברי ת"ק לאוכוחי דלמ"ק לא מייירי צבצלה
דקתני וצבסוף שבע שנים נטמאת ונמאלת מירה כ"ה שנה (ול' יום)
[א"כ] וגם דברי ר' יהודה לא מייירי צבצלה וא"כ י"ד שנים ושלישים
יום מיבעי ליה: מי שהיו שתי כיתי מעידות אותו אלו מעידין
אותו אלו מעידים שנוז חמש שתיים שמים שמים שמים:
ס קתני רישא ב"ש בו'. כל זה לא היה זכ"ך דודאי צרישא קיימיין ולשון נזיר משונה: מרתניתיין. דקתני דפליגי צ"ש וצ"ה צשתי כתי
עדות [דלא כהאין] תנא ד"ר ישמעאל: אמר רב הבל מודים במונה. שנחלקה העדות לרבי ישמעאל דאמר דפליגי בית שמאי
ובית הלל צכת אחת היינו כשאומר אחד שמים ואחד אומר חמש אכל א"ס מונה כדמסקי ואילן נחלקה העדות: מאי קאמר. כלומר
והכי דמי מונה דקאמר אינימא דקא מכחשי אהדי להדיא כדקאמר חמש ולא שמים כו' פשיטא דנחלקה עדותן ומאי קא משמע לן רב
אלא

ב. נזירות ועוד ד' ועוד ה' כיון דנחת למנינא הוי כאלו מכחישים
א"ו (א) ז"ל צנוה אחד מן העדים אומר כו' מירות א' וכו'.

עין משפט
נר מצוה

כג א מיי' פ"ח מהל'
טומאת מת ה"א:
כד ב מיי' פ"ג מהל'
מירות הלכה ט':

פ' הרא"ש

לא דכ"ע משום אורח גורו
הלך לב"ש די בלי ובי"ה
סברי דאפ"ה קנסוה בעיקר
נזירות ולקמן בפ' כ"ג
מוכח כי האי גירסא
דאמרינן לקמן אי משום
אורח גורו למה לי הווא אלמא
אי משום אורח ארין לה וכן
טומאת מת ולא בעיא
הווא: איבעיא להו
כשנטמאת וה"ק ליה ר'
יהודה לת"ק ודאי אמת
היה שנטמאת בסוף
נזירות ואפ"ה לא היתה
נזירה אלא י"ד שנה דהורו
לה ככ"ש להיות נזירה ל'
יום שנטמאת בסוף ל' יום
והוצרכה להיות נזירה עוד
ו' שנים: או דלמא כשלא
נטמאת ואליבא דב"ה. ולא
פליג ר"י את"ק אלא בעיקר
המעשה שרבי יהודה אומר
שכן היה המעשה שלא
נטמאת אכל א"ס נטמאת
היתה צריכה להיות נזירה
כ"ה שנה: ח"ש עלתה
לארין וכו' לא היה צריך
להביא כל זאת המשנה
אלא שרונה לזקוק דכי
הכי דלמ"ק נטמאה בסוף
ימי נזירותה הכי נמי לר'
יהודה ולפ"ו פריך אי ס"ד
כשנטמאת ואליבא דב"ש
אי"כ נטמאת בסוף ל' יום
של נזירות אי"כ י"ד ול'
מכתי עדים שנה ל' מבני
דברינן י"ד שנה ל' מבני
ליה דתניא ר' יהודה אומר
משום ר' יואל תורת הנזיר
ביום מלאת אמרה תורה
נטמא ביום מלאת תן לו
תורת נזיר. ואי ס"ד
כשנטמאת ואליבא דב"ש
כיון שנטמאה בסוף ל' לא
היתה צריכה להיות נזירה
א"ו נחמילת דברייהו והוי
כאלו לא העידו ולא שייך
הבא למימר שתיקה
אחת ככת א' בהא קאמר ב"ש
דנחלקה עדותם שהאחד
אומר אמת והא' משקר
ואין כאן אלא עד אחד
מאיתי וב"ה אומר יש
בכלל ה' שתיים ושניהם
מעידים על שניהם. ולתנא
דמתני' גם כ"ה מודו בכת
אחת דנחלקה עדותם: אמר
רב הכל מודים במונה (א)
אהא' מן העדים נז' א'
ועוד שניה והשני אומר נז'
ג. כיון דנחת למנינא הוי כאלו מכחישים